

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Tractatus quintus de nimio affectu in parentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

TRACTATUS QUINTVS.
DE INORDINATO PAREN-
tum affectu.

CAPVT I.

*Quam Religioso conducatur, visitationes parentum & profectio-
nes in patriam fugere.*

Cap. 4. exa.
§. 7. & reg. 8.
summa 29.

VANTVM ad amorem & affectum, quem in parentes habere debemus, attingit, ponit nobis pater noster regulam, quæ omnes Religiosos decet.

Mat. 19. 29.

Vnusquisque eorum, qui Societatem ingrediuntur, consilium illud Christi sequendo. *Qui dimiserit patrem & matrem sibi patrem matrem, fratres & sorores, & quicquid in mundo habebat, relinquendum.* Imo sibi dictum existimet illud verbum:

Luc. 14. 26.

Qui non odit patrem & matrem, insuper & animam suam non potest meus esse discipulus. Et ita curandum ei est, vt omnem carnis affectum erga sanguine iunctos exuat, ac illum in spiritualem conuertat, eosque diligat eo solum amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo ac proprio amori mortuus, Christo Domino nostro soluiuit, eumque loco parentum, fratrum & rerum omnium habet. Non satis est mundum corpore reliquisse, sed & necesse animo fieri, omnes affectus qui illi annexi sunt,

*Mundus est
& carnis, &
mente relin-
quendus.*

& ad mundana inclinant, deserere. Nam malum consanguineum amare, quæ consanguineus est, sed ideo plus amandus eo, qui non est huiusmodi. Si vero hic amor solum in natura fundatur; non est amor Christiano proprius, multo minus Religioso. Omnes enim homines etiam Barbari & gentiles consanguineis suis fauent, & his, qui ipsis natura coniuncti sunt, Christiano autem, & plus Religioso alius ascendendum, & amor hic in fornace probandus diuini amoris igne (vt ait Sanctus Gregorius) & illi amandi, non tam quod natura moueat ad illos amandum, quam quod Deus iubeat illos amari, circumcedendo & restringendo, quicquid nocere & separare à summi boni amore potest, & eos solum amando, quod Deus illos amet, & quia vult, nos inuicem amare. Hocque illud est, quod regula docet, omnem affectum carnis exuendum esse, & in spiritualem conuertendum, faciendo ex proprio amo-

amore charitatis amorem, & ex carnis amore, amorem spiritus. Et huius rationem reddidit, quod Religiosus mundo mortuus esse debeat & proprio amori, & ideo iam in illo non amor mundi, sed solius Christi vivere debet. Et firmat Pater noster hanc regulam Sacrae Scripturae auctoritatibus: quod in aliis regulis facere non solet, quamuis facile id fieri poterat, nam nostrarum constitutionum doctrina ex Euangelio desumpta est: sed hanc solum nobis tradere volebat eadem simplicitate & sinceritate, quo illam à Deo acceperat. Dum vero incipit de parentibus agere, statim quod adfert auctoritatibus Sacrae Scripturae confirmat, ut & videtur facere, dum agit de bonis consanguineis relinquendis, tunc enim hanc adfert Scripturam: *Dispersit, dedit pauperibus: itidem Christi consilium: Da pauperibus.* Non dicit, daremus bona nostra consanguineis, sed pauperibus. Bene Pater noster animaduvertebat, hoc hic necessarium esse, quod affectus hic tam esset naturalis, & nobis congenitus, & qui tam altus in nobis egit radices, & tantum in nobis potest.

Hoc magni ponderis negocium Religioso est, & ideo fuse explicatum à Sanctissimo Basilio, Gregorio, Bernardo & aliis multis. Colligemus hic breuiter summam. Optime Sanctus Basilius tractat, quam necessarium Religioso sit consuetudinem & conuersationem consanguineorum fugere, & visitationes & profectioes in patriam negligere. Multasque allegat rationes, quæ quanti hoc sit ponderis liquido probant. Nam supra hoc, quod illa nullam utilitatem exhibemus, in super nostram ipsorum vitam tumultibus & turbationibus replemus, & peccatorum occasiones attrahimus. Dum enim illis nobis regalia, lites, bonorum & honoris iacturam, & omnia aduersa narrant, nobis omnis tristitia sua imponunt, quod domum refectamus. Similiter multis occasionibus peccatorum irretimur, & ex consuetudine & commercio parentum & consanguineorum solet renouari memoria prioris vi-

ta, quæ non parua peccatorum occasio esse solet. Hinc enim priora vulnera incrudescere solent, & sanguis renouari, in mentem veniens talis domus, talis locus, tale factum, & vna res aliam trahit, & ex vno in aliud denenitur, sic ut inquietem, turbationem & magnum damnum nobis accersamus. Et valde prægnans ratio hæc est de damno nobis hinc illato, sic ut spiritualis vita magistri suadeant, ne in memoriam reuocemus in particulari vitæ præteritæ peccata, etiam dum agimus de dolore & contritione pro illis ostendenda, sed solum in generali, colligantes ea quasi in fasciculum ne nobis nouam inquietem pariant. Quæto maiore nos damno afficiet, si nos nulla urgente necessitate huiusmodi occasionem aptemus. Certe non est, quod post inquietem & damnum quærent, quod sentis, tibi enim accersisti, & habes, quod meritus es.

Dicit præterea S. Basilius, quod qui delectantur agere & conuersari cum consanguineis, paulatim consuetudine in animo malos mores & affectus ab iis trahunt & imbibunt & anima mundanis occupata cogitationibus spiritus feruor & stabilitas refrigeratur & perditur, & priorum desideriorum firmitas debilitatur, secularibus se accommodant, & ad sæculum nihil tale sentientes redeunt, secundum illud Prophetæ: *Commisti sunt inter mundum regentes, & didicerunt opera eorum, & seruierunt sculptilibus eorum & factum est illis in scandalum.* Quod filii Israel cum Philisthæis moratibus accidere poterat, quod eorum idola adorarent, & eis scandalo & ruinæ essent, idem & tibi fieri potest, si cū consanguineis secularibus egeris, ut nihil sincere, sed fictæ & simulate & cum assentatione, facere queas sicut apud mundanos in vsu est: iam tibi eorum idola ardent, eorum honore & deliciis gaudes, repletus es præsumptione, & tui voti compos vis esse, quod tibi ex mundo adhæsit.

Aliam magni ponderis rationem adfert Sanctus Basilius, quæ nos monet commercium & conuersationem parentum & consanguineorum fugendam ef-

Basil in const. monast. c. 21.

Et senilium moribus animam imbuenda.

Et sensum ad mundum retrahendo.

Psal. 115. 35.

Basil in const. monast. c. 21.

se, ob magnum incommodum, quod ex naturali compassione & propensione nascitur. Si enim quis cum consanguineis agit & conuersatur, ex natura inde sequitur ut eorum prosperis gaudeat & aduersis & iacturis tristetur, & se ideo curis & cogitationibus oneret, an videlicet illi suppetat, vnde viuant, quid ipsis desit si negocium hoc illis recte succedet, si honori eorum & bonis recte consultum erit.

*Hinc robur
virtutis elidi-
tur.*

*Nec manet aliud, quam
Religiosi-
mago.*

Quæ cogitationes & sollicitudines infirmant & minuunt virtutem & vires spirituales, sic ut post quantalacunque tentatione deiiciatur. Hinc (teste eodem Sancto Basilio) ut statua fit, quæ habitu religioso induta est, nullum tamen veritatem nec spiritum Religiosi habet: *Eoque promouet, ut habitum religionis tantum, instar statuæ, circumferamus, illi nullo pacto virtutum studio correspondentes. Non habet aliud, nisi corpus in religione, animus enim foris in mundo est inter consanguineos.*

*Cassian. coll.
14. c. 11.*

Narrat Cassianus de quodam monacho, qui cellam & habitationem prope parentes fixit, qui ipsis necessaria procurabant, sic ut nihil illi incumberet quam orationi & lectioni vacare. Ipse hoc multum delectabatur, sibi persuadens hanc tranquillam & sedatam vitam esse. Inuit quodam tempore visitatum magnum illum Antonium, & interrogabat Sanctus ubi habitaret? Respondebat ille se prope parentes degere, qui ei necessaria administrabant, & si ei nihil aliud negotii superesse, quam Deo vacare. Dic mihi fili (inquit) dum aduersis premuntur parentes, an non tristeris? & dum prospere cum illis agitur, an non gaudeas eorum prosperitate? Dicit, non licet mihi minus facere.

Simpliciter verum fatebatur, quod vnius & alterius esset particeps. Aiebat Sanctus: Esto certus: quod in altera vita ut vnus eorum habebis, quorum in hac vita tristitiæ & lætitiæ fuis-

se comes. Cum sæcularibus in altera vita numerabitur, qui cum illis hic commercium habet. Hinc est, quod Sanctus Basilius ait, nostra plurimum interesse commercium & conuersationem consanguineorum vitare, quod enim oculi non vident, cor non appetit. Et ut ipsa opes relinquere, ut voto paupertatis relinquimus multum prodest, ut earum affectum perdamus; sic & re ipsa parentes & consanguineos relinquere, & cum illis non agere nec conuersari nos affectum illum carnis obliuisci faciet; sicque nos magnis inde prouenientibus periculis expedimus.

Multum refert nos actu ipso ab illis separari, ut & corde & affectu separeremur; si enim prius non præstetur, nec posterius præstabitur. Nam contingit nos longe ab illis remotos esse, & corde illos accedere, quod fiet, si cum illis agamus & conuersemur.

Hinc in religione nostra prohibentur nostrorum profectiones in partem, tam stricte, ut omnibus constet. Vi tamen sancta & utilis hæc cautela possit in actum deduci, necesse est, ut & nos auxiliares hic dexteram adferamus: dumque parentes vel consanguinei eius rei gratia licentiam à superioribus petunt, nos primi resistamus, & importune efflagitemus, ne id fiat, quod nobis non conducatur, nam ad hoc rationes nobis non deerunt, si velimus. Hacque ratione parentibus fit satis, nobisque consulitur, & aliquando parentibus. Hocque illud est, quod superiores expetunt, & valde ædificantur, dum dicis necessarium non esse, & de eo cum parentibus ages. Aliquando enim superiores, eis, qui tale quid petunt vel intercedunt satisfacere non possunt, nisi & tu inuenias, & licentiam quasi violentam & extortam dant, quæ non est obedientia sed permissio, mallet enim superior te non ire.

Hoc

Hoc consilium valde vtile tam in hoc quàm aliis casibus. Dum consanguinei vel amici, vel alii quid à te petunt, vel negotiū à te curari volunt, quod vocationi vel instituto nostro non conuenit, ne reiicere torum onus in superiorem, ne cogatur vel iis recusare, vel annuere, quod petitur. Ne perimite negotium eo vsque peruenire, sed potius dissuade, quod petitur, amicis verbis, dicens hoc instituti nostri non esse. Hoc bonorum Religiosorum est, & non, vt quibusdam in more positum est, qui ne aliis displiceant, superioribus torum onus imponunt. Dicebat sanctus Hieronymus in illa Christi verba: *Estote prudentes sicut serpentes: Serpens ponitur exemplum, qui toto corpore occultat caput, vt illud, in quo vitatur, protegat.* Sic & nobis semper caput est defendendum, qui est superior, & non contra, non exponendum corpus, ne ictus in corpus cadat, & ne in superiorem culpam coniciamus, vt nos excusemus. Hocque summopere hoc in casu, de quo loquimur, ponderandum est; & sete totius huius negotii & similitum cardo in nobis vertitur. Vult quis, vt facile omnis difficultas superetur, videtur mihi hoc consultum illi, qui recte agere desiderat, vt quantum fieri potest, has visitationes & profectiōnes omittat, & dum hoc fieri nequit, optimum erit illas facere obedientia coactum, & ad superiorem referre, an quod periculum aduertat, quamuis non malum foret timore, & bene præparatum se iis accingere.

De Abbate Theodoro refertur, quod dum mater eum visitatum veniret, ferens multas Episcoporum & Prælatorum litteras, quibus petebatur, vt sibi filium videndi facultas fieret. Obtentaque à sancto Abbate Pachómio qui superior erat, hac facultate, respondit Theodorus: Pater sponde mihi, me pro hac visitatione in die iudicii rationem non redditurum, & faciam, quod petitur. Ait

sanctus Abbas: Fili, si tibi videatur, tibi non expedire, non te obligo. Nolebat alter spondere, & alter visitationem facere noluit, nisi superior pro eadem spondere valet: ideoque omissa est. Prospereque negotium successit, mater enim proposuit manere in quodam vicino monialium monasterio, cuius monachi curam habebant, sperans aliquando inter eisdem filium videre. Hic recte fecit, quod visitationem hanc nisi pura obedientia facere voluit, & nisi superior pro illo fideiuberet. Hoc modo bono religioso in patriam proficiscendum est. Et si nobis exploratum esset, quod in similibus profectiōnibus accidere solet, plus eas timere-mus, & conaremur illas excusare & maiore diligentia impedires. Plenæ sunt historiæ & Patrum vitæ exemplis monachorum, qui huiusmodi itineribus se perdidit. Consultumque fuerit aliorum exemplis nos cautiōres fieri, ne proprio malo cogamur sapere.

Ait sanctus Basilius: *Si mortuus es cum Christo à cognatis tuis secundum carnem; quid rursus inter ipsos conuersari cupis? si vero qua destruxisti propter Christum, rursus adificas propter cognatos tuos, transgressorem teipsum constituis. Ne igitur ob cognatorum tuorum necessitatem secesseris à loco tuo: nam discedens à loco, fortassis ex aquo discedes à moribus tuis, quod accidere solet: Non inuenietur Iesus inter cognatos & notos.* Recte sanctus Bernardus: *Quomodo bone Iesu inter meos cognatos inueniam, qui inter tuos minime es inueniurus? Si ergo Iesum inuenire desideras, non inter cognatos, sed in templo, in oratione, in collectione illum quære, illic enim reperietur.*

Legitur in B. Francisci Xauerii vita, dum Roma in Lusitaniam appelleret, vt in Indiam proficisceretur, & in itinere solum quatuor milliaria à patria abesset, eo ire noluerit, nec matrem, quæ adhuc supererat, nec cognatos visere, quamuis multum instaret,

ret, vt id fieret, & seiret elapsa hac occasione nunquam post similem se oblaturam. Idem & fecit P. Magister Faber, dum quinque à sua patria miliaribus abesset. Dumque P. noster Ignarius necessitate coactus Zogolam venisset, nunquam ad fratres domum, sed in Xenodochium diuertere voluit.

CAPVT II.

Religioso etiam cauendum, ne à consanguineis visitetur, quantum fieri poterit, & de communicatione per literas.

Visitationes consanguineorum cauenda.

Ephrem tom. 2. tract. de varia doctrina c. 53. Cap. 4. exam. 1. 2.

Pratum spirituale. Cyriacus fugit parentum conspectum.

BONO Religioso, qui sincere Deo seruire & profectui suo studere, & sine, propter quem ad religionem venit, potiri desiderat, huiusmodi consanguineorum visitationes, & in patriam profectioes vitandæ sunt: licet iusto titulo & colore fiant: sed ei enitendum, quantum poterit, vt commercium & conuersationem consanguineorum fugiat. Nec ei sufficere debet, si eos visum non eat, sed & laborandum, ne ab iis visatur. Ait sanctus Ephrem, vt cognatos moneamus & suadeamus, ne nos visant, nisi ad summum semel aut bis in anno. *Sed si inutilem illorum conuersationem penitus praecideris, melius ages.* Et merito inutilem vocat, eodemque verbo B. Pater N. in constitutionibus vitur; talis enim est. Et non solum nihil vtilitatis, sed potius damni multum adfert, vt dictum est. Vtque nobis constaret, quam Deo arrideat hæc sicitas, abstractio, & separatio à cognatis, nolle ab illis visitari; voluit idem Deus miraculo ostendere, & confirmare. In prato spirituali refertur, de sancto monacho, cui Cyriaco nomen, quod quodam tempore pater & materem visum veniebant; pulsabant cella ostium, sciens ipse qui essent, & ad quid venirent; ante ad Deum preces fu-

dit, vt liberaretur, neue ab illis videretur. Absoluta oratione ostium aperit, cella egreditur, à nemine tamen eorum conspectus est, nec animaduersum, cequis cella egredere; ipse vero procul inde abiit in solitudinem, nec redire voluit, nisi ante sciret illos abiisse. Et de Abbate Pachomio refert Surius, quod sorore eum visum veniente exire noluerit, vt illam videret, nee ab ea videretur, sed iussit illi per ianitorem nunciari: *Ecce audivisti me vivere. Bene valeo, vade in pace.* Vtile huic fuit responsum vt & Theodori matri, nam & hæc in monialium monasterio vicino mansit, & religiosa effecta est.

Nec solummodo visitationes, sed & communicationes per literas vitare debet religiosus, quantum in se erit; quod & illa, inquietem, & distractionem adferant. Vtque tu illos non visitans, multis te visitationibus expedias; sic & tu non scribens te multis eorum literis liberabis. Si tu noris homines relinquere, illi tua tibi negocia relinquunt. Totum à te dependet, si enim velis, ad omnia, quæcunque desiderabis media reperies. Iam patriam, domum, cognatos propter Deum reliquimus, conemur illa plane relinquere & illorum obliuisci; quo sic liberi & expediti simus, ad magis Dei reminiscendum, amandam & diligentius seruendum. Narrat Cassianus de quodam sancto monacho, qui valde orationi & contemplationi addictus erat, studebat cordis puritati & munditiei, vt talibus exercitiis necessarium est. Iam quindecim annos in solitudine vixerat, quibus exactis allatus ei ex patria sua Ponto literarum plurium manipulus à parentibus, cognatis & amicis. Recepto manipulo cepit apud se cogitare: si has literas legero, quorū cogitationum causæ erunt? quantæ vndarum differentia in corde exsurgent? vanæ lætitiæ, si prospere cum parentibus agatur; vel inutilis tristitiæ, si male? quorū dies eorum memoria, qui scripserunt, me detinebit, & orationis, & contemplationis meæ,

meæ, quietem & tranquillitatem tol-
lent? quot dies oculis meis obuersabun-
tur eorum facies & formæ, & verba, quæ
scripserunt? Quanto has species obliui-
scar & illæ ex memoria delebuntur?
Quanto labore præteritum tranquillita-
tis statum & mundanorum obliuio-
nem, quæ nunc habeo recuperare eas e-
rit? Quid proderit corpore parentes re-
liquisse, si corde & memoria ad eosdem
redeam? & cum illis conuerter & agam?
Hæc dicens & apud se perpendens, ma-
nipulum literarum, vt allatus erat, in i-
gnem conicit, inquit: *Ite cogitationes
patria, pariter concremimini, ne me ulterius
ad illa, qua fugi, reuocare tentetis.* Non
solum nullam epistolam legere voluit,
sed nec manipulum dissoluere, nec no-
mina, nec signa videre eorum, qui scri-
pserant, nec superscriptiones adspicere,
ne characterem noscens, memoria eor-
um illi obreperet, & tranquillitatem &
cordis pacem turbaret. De beatissi-
mo Patre nostro Ignatio simile exem-
plum legitur. Quod iis conducit, qui-
bus non satis semel literas legisse, sed ser-
uant, vt post sæpius legant, iisque dele-
stentur, cognatorum memoriam re-
fricando. Si illas non combussisti non-
dum lectas, cur non comburis iam per-
lectas, & simul cum illis omnes sangui-
nis & carnis cogitationes, ne te amplius
turbent.

CAPVT III.

*Etiam predicationis titulo Religio-
so fugiendum consanguineorum
commercium, & profectio-
nem in patriam.*

QVIBVS DAM huiusmodi venit ten-
tatio, quod ire velint in patriam &
cum cognatis agere, vt ibi concionen-
tur, & fructum spirituales animarum

faciant. Tentationibus huiusmodi bo-
no colore & fuce tectis & velatis irrum-
pentibus, solet matus esse periculum,
quod non tentationes, sed iustæ ratio-
nes habeantur. Sanctissimus Bernardus
in verba hæc: *Capite nobis vulpeculas par-
uulas, quæ demoliantur vineas:* dicit hanc
vnam vulpecularum esse, quæ intrans
fraude & specie recti solet multos per-
dere & destrucere. Et aliqui, quos dicit
sibi notos fuisse, hac ratione se perdi-
derunt, & putabant alios lucrifacere se
perdentes. Præsertim qui putabant fru-
ctum in parentibus & cognatis facere,
nam communiter illi apti non sunt, quod
non ita pridem cum eis luserint, ideo-
que eos non ea existimatione & obser-
uantia prosequuntur, quæ Euangelii
præconem deceat. Ideo & Christus Ser-
uator noster ait: *Amen dico vobis, quia ne-
mo propheta acceptus est in patria sua.* Et
Deus volens Abraham magnum præco-
nem & patrem fidelium constituere, ius-
sit vt patriam exiret, & cognatos ami-
cos & notos relinqueret, & iret in Me-
sopotamiam, vbi à nemine nosceretur.
Dumque sanctus Paulus Hierosolymis
in templo in oratione esset (quod con-
sideratione dignum) dixit illi Deus, vt
inde discederet, & gentibus prædicaret,
quod Hierosolymis fructum non esset
facturus: *Non recipient testimonium tuum
de me.* O Domine hic notus sum, educa-
tus ad pedes Gamalielis, & sciunt me
persecutum fuisse, credent in te, & dum
alii sanctum Stephanum lapidabant, cu-
stodiebam ego vestes eorum. Vade, non
capis, exi ciuitatem hanc, in qua notus
es, volo te gentium prædicatorem face-
re: *Ego in nationes longe mittam te.* Vbi
notus non eris, copiosum fructum fa-
cies. Et videris tibi fructum in patria
facturus: & quid fructus inter consan-
guineos facere poteris? Quomodo illis
poteris prædicare & persuadere vt mun-
dum & delicias contemnunt; dum vide-
rint te inter carnem & sanguinem in de-
liciis habitum?

Bern. serm.
64. sup. Cano-
tica.
Cantic. 2. 15.

Luc. 4. 24.
Abraham
patriam de-
savit.

S. Paulus
Hierosolym in
discedit ad
gentes.

Act. 22. 28.

Petrus de Ribadeneyra. Quidam è societate.

P. Petrus de Ribadeneyra in quibusdam dialogis manu-scriptis iucundum refert exemplum, quod cuidam è societate nostra contigit, qui affectu matris motus Messinam in patriam suam iuit: Cum sacerdos dæmonem quodam in templo adiuraret & exorcizaret, qui mulierem inuaserat; hunc intrasse ait vt sacerdoti auxilio esset; cœpisse dæmoni minari, & Dei nomine impetrare, vt corpore hoc exiret. Spiritus malignus nil respondebat aliud quam Mamma, Mamma. Quæ responsio omnibus apta videbatur, quorquod eum & aduentus causam nouerant; ipse vero rubore suffusus est. Idem & tibi responderi poterit, quando in patria aliis prædicas & mones, vt se mortificent, deliciis oblectamentisq; mundi valedicant.

Seuerus Sulpitius dialo- go. Quidam ex eremo abiens falso amore suorum impulsus, à dæmone posside- tur.

Aliud non iucundum sed terribile exemplum refert Seuerus Sulpitius, quod & hæc facit. Iuuenem quondam ex Asia natum, bonis temporalibus affluentem & genere illustrem, cui vxor & filius erat, etiam Ægypti tribunum, in itinere causa negotiorum suorum, necesse habuisse transire eremum, quam incolebant Patres. Vbi multa monasteria & cellas videbat monachorum, & sermones & colloquia habebat cum Abbate Ioanne, qui ei proponebat de iis, quæ ad animæ salutem pertinebant. Quo sermone tam motus est, vt domum non rediret, sed mundo relicto tam insolitam in eremo vitam cepit, & tam virtuti studuit, vt breui post tempore multos seniorum excelleret. Tam prospero vento eo nauigante inuasit eum valida tentatio, quæ suggerbat, præstare ad seculum redire, & vxoris & filii salutem curare, cum factis illi persuasum esset, illum non sibi soli natum esse. Hoc charitatis colore deceptus iam quarto in solitudine expleto anno, viam patriam versus ingreditur, & quoddam monasterium transiens, & monachos visitans mentem eis aperiebat; qui omnes diaboli tentationem dicebant, & multos hoc modo

ab eo in fraudem collectos. Ille vero non illos audit, sed in suo proposito perstat, & monachis valedicit, vt iter suum conficeret. Vix iam monasterium exierat, cum Deo permittente à diabolo possideretur, qui tam illum excruciat, vt ipse se dentibus propriis discerperet, & spumas ore eiceret. Fuit brachijs in monasterium delatus, vbi ob ferociam necesse fuit illum manibus & pedibus vinciri & in carcerem conici (dignum sane fugitiuis supplicium) Et quamuis pro illo monachi Deum rogarent, & diabolum exorcizarent; tamen permittit Deus, ne illum, nisi post duos annos, desereret. Quibus elapsis se liberatam locam rediit, & vitam monachalem egit: alijs magnum terrorem incutens, vt in eo, quod cœpissent, perseverarent, & vt nullus falso pietatis colore se decipi pateretur. Hinc facile est colligere, quam alienus Religiosus esse debeat ab his in patriam profectioibus & cognatorum visitationibus quamuis titulo prætextuque concionandi & fructum animarum faciendi fieret, nam sancti dicunt tentationem esse, & multum in iis periculi & incommodi situm esse. Quid ergo erit, dum quis eo solum vadit vt illos consoletur, & ipse solatium inueniat?

CAPVT IV.

Nihil Religioso magis cauendum, quam ne se cognatorum negociis implicet.

SVper omnia cauendum Religioso, ne quam curam negotiorum pro consanguineis in se recipiat, & se iisdem occupet, ob multa & magna incommoda & pericula inde oriunda. Dicit sanctus Gregorius, plurimos esse, qui postquam bonis omnique eo, quod in mundo possidebant, & quod maius est, sibi

sibi ipsi valedixerunt, se parui ducendo & contemnendo, patrique constantia prospera & aduersa calcando, se, cognatorum & carnis amoris vinculo ligatos & adstrictos inueniant, & volentes indifferete huic obligationi facere satis, redeunt carnis & cognationu affectu ad id, quod ante reliquerant, & in cuius obliuionem venerant. Et plus quam par est, cognatos amando, & professionis suae obliui, occupantur negociis eorum exterioribus, accedunt tribunalia & iudicum subfellia, & se carnalium rerum litibus, & controuersis inuoluunt, & relicta interiori pace & quiete se in negocia secularia precipitant magno animarum suarum periculo. Idem & sanctus Ildorus ait: *Multi monachorum, amore parentum non solum terrenis curis, sed etiam forensibus iurgis inuoluti sunt, & pro suorum temporali salute suas animas perdidit.*

Hæc vna est ex maioribus ambagibus & maxime salebrosis viis, quæ in hac materia sunt, dum carnalis affectus tam religioso dominatur, vt cum cognatorum negocia curare & sibi arrogare faciat, sicuti videmus sæpius & experimur, ob nostra peccata, quam vellemus. Dicit sanctus Basilius id inde oriri, quod diabolus inuidens, aliquem in terris cœlicam vitam agere, & in carne viuente sine illa viuere, & luctari, quod ipse perdidit, nititur pietatis colore & obligationis, Religiosum se his curis intricare, vt se animæ pacem & quietem amittat, & in Dei amore & feruore tepescat, quoad perfectionem tendebat. Et consideratione dignum est, quanta instantia diabolus hoc promoueat, vtrens ipsis cognatis instrumenti loco, vt videantur, illos in negociis, litibus & controuersis, matrimoniiis & difficultatibus aliud refugium non habere, quam ad cognatos religiosos. Quod persuadent sibi ita fieri debere, & quod hi plus ocii habeant quam quisquam aliorum, & nullæ illis occupationes sint, quam eorum negocia curare. Recte ait quidam Carthusianus lo-

Rodriquez exercit. pars 2.

quens de prælati & sacerdotibus secularibus: Deus sacerdotibus dedit sine liberis esse, & diabolus dedit illis nepotes, & adducit versum ab alio dictum:

Cum factor rerum priuaret semine ele-

rum,
Ad Sathana votum successit turba nepo-

tum.
Hinc Sathanas nepotis negocium procurat, & de marito prouidere nepti, & te his negociis implicare, vt te ex loco tuo extrahat, & professione spoliât. Hoc ille desiderat, & non consanguineorum bonum, sed tuum malum & damnum. Reliquit Religiosus bona, honorem, commoditates & delicias, vt hic se curis & sollicitudinibus extricaret: quibus relictis & hic positus nisi recipere deberet aliorum difficultates & sollicitudinē, & quasi ille foret, cui omnia, quæ carnis & sanguinis sunt, curanda; sicque vocationis suæ fructum amitteret: Optime (vt refert Cassianus) respondit Abbas Apollo ad quem in cella sedentem, nocte quadam frater suus accessit, petens vt exiret & iuuaret vt bouem extraheret, qui in paludem inciderat: vnde illum solus extrahere nequibat. Dicit ei Abbas Apollo, quare alium fratrem, qui illic remanserat, non vocasset. Respondit illum ab hinc quindecim annos esse mortuum. Tunc ait Abbas Apollo: Ego, frater mi, iam viginti annis mortuus sum & in hac cella sepultus, eaque, vt te iuuem, mihi exire non licet. Hoc modo in similibus occasionibus religiosus se habere debet, & nisi curas & negocia cognatorum a se repellat; sibi persuadere certo debet, multum se detrimenti in anima passurum, quamuis id pietatis quam iustissimo titulo & colore fiat.

Optime cum dictis congruit, quod ait sanctus Hieronymus: *Quanti monachorum, dum patris matrisque miseruntur, suas animas perdidit.* Quotidianus rerum vsus docet, & multa monachorum exempla reperiuntur, quos falsa hæc cognatorum pietas & compassio pessum-

cc dedit

Saxonia Car-
thuf. in vita
Christi p. 6.
68.

Cassian. coll.
cell. 4. c. 9.
Abbas A-
pollo.

Hieron. in
reg. mon.
quam collegis
Lupus de O-
liueto.

*Predicta nonnullis exemplis
roborantur.*

dedit. Quot in uocatione sua defecerunt, & defierunt Religiosi esse, quod se in similibus cognatorum curis & suorum possessionibus ingererent, & illis prouisum esset? Quot apostatas uidemus per uias & uicos discurrere, ut parentes consolarentur? qui post ad aliud apti non sunt, quam ut paternas suas vel maternas opes deuorent & consumant, & incommodam senectutem adferant mala sua uita, quam ducunt. Idcirco sanctus Basilius hanc compassionem armaturam vel sagittam diaboli nominat, quam fugere debemus; ea enim ille utitur tanquam medio & instrumento, ut nobis multum damni inferat. *Scientes itaque intolerabile detrimentum huius erga cognatos affectus, fugiamus illorum curam tanquam diabolicam ad impugnandam armaturam habentem.*

*Compassio
cognatorum,
est diaboli sa-
gitta.*

Nullus uero se hic excuset, uel nimium fider, nec cogitet se magna sanctitate præditum esse, dicendo, quicquid facit, iam obedientia purgatum & colatum esse: quod enim de cognatorum uisitacionibus & in patriam profectionibus ante dictum, & hic locum habet: superiores uelle, ne te cognatorum negociis implicares, sciunt enim hoc consultius fore: ideoque permittunt quod in te uirtutem ad aliud quid efficiendum non animaduertant. Neque obedientia sed permissio est, & accommodat se superior tibi & fragilitati tuæ, & potius tuam, ille hic uoluntatem, quam tu illius perficis. Et si monachus ille matrem uidere uolebat, quod superior pro eo spondere noller; quanto iustius & æquius erit, ne te cognatorum negociis inuoluas & intrices, nisi pura id obedientia inungatur, & superior dicat se tibi fide iubere, cum tantum illic periculum situm sit.

DE sancto illo Abbate Pœmene dicebant sancti illi patres, quod quodam tempore in Ægyptum Iudex quidam uenerat, qui huius sancti nomen & famam audiens, magno eius uidentis desiderio tenebatur. Hinc quendam ad illum misit nuncium, qui eum oraret, ut dignaretur eum admittere, nam se proposuisset illum uisitare. Pœmeno hoc nuncio mœstus & tristis factus apud se cogitabat, si nobiles illum inciperent uisere & honorare, multos statim ex populo adfuturos, & uitam & exercitia eius spiritalia in terrumperent, & diabolus ei humilitatis gratiam auferret, quam multo labore accedente Dei fauore sibi parauerat, & hæc uenit conseruauerat, ne uanæ gloriæ laqueis caperetur. Hæc apud se cogitans, proposuit se excusare, & illum non admittere. Quod magnam iudici molestiam attulit, & dixit cuidam suo officario: Peccatis meis adtribuo, quod hunc uirum Dei uidere non possum. Et postea magno desiderio eum uidentis captus, proposuit id consequi, quacunque etiam id ratione fieret. Tandem astum excogitauit, quo illum cogere faceret, quod efflagitabat. uel eum emunt exire & uisere. Et fuit huiusmodi: Iussit in carcerem conuici quendam eius nepotem sororis filium, dixitque secreto cuidam suo officario, ne senex de captiuitate nepotis nimium angeretur, nunciari illi curaret, si ad illum ueniret. festinim nepotem libertate donaturum, quamuis tam graue esset crimen, quod maximam poenam mereretur. Quod capti mater audiens, & intelligens, si frater iudicem uisitaret, filium suum statim liberandum & carcere emittendum; in solitudinem abiit, & cœpit ante ostium cellæ sancti fratris sui clamare & suspirare, & multis cum lachrymis orare, ut iudicem

cem aditet, & pro filio rogaret. Quamuis Pæmeno eam audiret, nihil respondit nec ostium aperire voluit, ut ingrederetur. Quod soror agnoscentes cepit illi maleficere, & exclamare: Durissime & crudelissime, qui ferro duriora viscera habes. Extremus meus dolor & lachrymarum te ad misericordiam non flectunt, quamvis scias, unicum quem habeo, filium in magno vitæ versari periculo: Pæmeno hæc audiens dicit monacho & suo socio, qui illi ministrabat, Vade, hæc illi verba dicito. Pæmen filios non genuit; ideoque non tristatur. His verbis dimissa & omnis solatii expers rediit foror. Et iudex intellexit, quid actum esset in solitudine, & quod se excusasset venire ad illum; dixit aliquibus eius amicis: saltem eo illum inducite, ut mihi literas petitorias scribat, ut nepotem liberem. Multi hoc cum nuncio Pæmenem accesserunt, & rogabant ad iudicem scriberet. Quorum importunitatibus victus ita scripsit: Inquirat nobilitas vestra diligentissime super iuuenis huius crimine; & si quid morte dignum commisit, moriatur; sicque in hoc sæculo delicti pœnam luat.

Ut hoc parto æternas inferni pœnas evadat. Refertur in vitis Patrum de sancto Abbate Pastore simile exemplum. Quod ab eo impetrari nequiverit, ut pro quodam suo nepote intercederet, qui iam mortis damnatus erat, ne se carnis & sanguinis negociis implicaret.

Idem de B. P. N. Ignatio habemus, quod nunquam in se recipere voluerit onus matrimonii neptis suæ, quæ hæres & domina familiæ eius erat, rogarent, cuiusmodi erant Duces Nasaræ & Albuquericii. Quibus respondit, hæc iam ad se non pertinere, nec professioni eius consentanea esse, quod multis abhinc annis se eiusmodi curis expediisset & mundo

mortuus esset: nec docere id resumere, quod multo ante reliquisset, nec tractare aliena à vocatione, rursusque vestes induere, quibus se exuisset, & pedes imundos reddere, quos tanto conatu divina opitulante gratia lauisset, postquam domo abiisset. *Exspoliaui me tunica mea, quomodo induar illa? Laui pedes meos, quomodo inquinabo illos.*

Cantic. 5. 8.

Legitur & de P. N. Francisco de Borgia, quod nunquam ab eo impetrare potuerit, ut sanctitatem S. rogaret, ut dispensari veller super Aluari de Borgia filii sui matrimonio, ut in uxorem duceret neptem eius, sororis ipsius filiam, dominam Ioannam Aragonensem, hæredem Marchionatus de Alcanizes, quamvis tanti id filii interesset, ut tantum dominum & statum acquireret. sciretque summo Pontifici nil tam in votis esse, quam ut sibi & omnibus suis consuleretur. Dicitur præterea & cum Imperatore aliud negociam interuenisse, de quo Imperator valde ædificatus est, & verum re ipsa comperit, quod ad ipsum relatam erat de P. Francisci alienatione à filiis, & quod talem se iis exhiberet, quasi filii non essent. Attendamus à quibus se negociis sancti hi abstrahebant, quæ tamen breui tempore conficere poterant; & altera ex parte consideremus, qualibus se negociis aliqui Religiosi implicent. Si illustres hi viro & tam sancto tam verebantur huiusmodi tractare, cur non & nos metuamus, cum tam sancti non simus: ideoque maiori periculo exponimur. Et hanc putamus causam esse, cur non timeamus, quod tam sancti non simus. Si enim re ipsa sanctitati & perfectioni studeremus, pericula hic exoritura metueremus, & illa fugeremus, uti sanctos illos constat fecisse.

P. Borgia curas de matrimonio filii reiecit à se. L. 4. c. 6. vlt. c. 10.

CAPVT VI.

De aliis malis & damnis, quorum affectus in cognatos causa est: & qua ratione Christus seruator noster illa fugere docuerit.

Basil. in confit. monast. c. 21. Affectus in cognatos periculum adducit sacrilegii.

Dicit sanctus Basilius, hunc in cognatos affectum & naturalem compassionem eo solere ducere Religiosum, & ad talem extremitatem pertrahere, vt sacrilegio se obstringat, Religioni detrahens, vt eis succurrat. Et licet non capit ex eo, quod religionis est, tamen ex eo capit, quod deuoti religioni darent: & hinc inde, à penitentibus & amicis corradit, quod det, & subinde cum ministeriorum detrimento. Non enim quis tanta cum his libertate frui potest, quibus indiget, & quibus tali modo non obligetur & aliquando etiam aliquo cum conscientiae scrupulo contra paupertatis votum: Si mihi, vel si alteri detur, vel si ego, vel si alter det. His accedit, quod affectus hic in cognatos taliter visum eripiat, vt quis hic nullam difficultatem sentiat, & vt ei licitum subinde videatur, quod alias illicitum est, & voto paupertatis contrarium non esse, quod reuera tamen huiusmodi est. Et quamuis quis nihil aliud Religioni furaretur, quam tempus, quod negociis cognatorum impendit, satis sane illam fraudat & sat damni infert. Hinc ait sanctus Basilius: Non amplius tuus, sed religionis es, cui & corpus obtulisti, & omnem operam & laborem: ideoque illa non solum animæ, sed & corporis tui curam gerit, suppeditans quicquid necessarium, & tu sustentationem à religione capis, & cognatorum negociis occuparis? Totum hoc illi furaris; vt taceam de malo exemplo, quod præbes his, qui te vident cognatis tam deditum esse.

Non nisi prægnantem ob rationem ait Christus Seruator noster in Euangelio: *Si quis venit ad me, & non odit Patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres,*

& sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Animaduertit recte hic S. Gregorius, quod eodem modo, quos iubet nos ipsos odisse, iubet & odisse patres & cognatos. Sic vt erga te habendum tibi sanctum odium, te mortificando, & tibi in omnibus contradicendo, quæ caro aduersus spiritum & rationem concupiscit, & iis non consentiendo, quod hic in maximis omnium inimicorum tuorum sit, eodem modo & tibi sanctum odium in cognatos & parentes habendum, iis non consentiendo, sed iis in omnibus contradicendo, quæ tibi impedimento ad salutem, profectum & perfectionem esse possunt. Hi enim tui pars sunt, & etiam hostes tui. *Et inimici hominis domestici eius.* Refertur in Chronicis Fratrum Minorum, quod quidam frater Egidio dixerit, quod plane proposuisset Religiosus. Respondit Dei famulus: si hoc decreuisti; occide prius omnes consanguineos quos habes. Hic lachrymans, petebat, ne tantis illi criminibus obnoxium redderet. Replicat S. Egidius cur tam parui iudicii & intellectus es? Non dico, vt materiali illos gladio, sed mentali occidas. Nam secundum Domini dictum, qui non odit patrem, matrem & consanguineos, non potest eius esse discipulus. Consideratione dignum est, hanc doctrinam sepius à Seruatore nostro in S. Euangelio repeti. Et notat S. Basilius & allegat duo exempla quæ apud illum habentur. Prius iuuenis illius qui Christum sequi volebat, & veniam petebat, vt bona sua venderet, & de iis disponderet. Cui respondit: *Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno Dei.* Sic vt respicere nihil aliud sit, quàm redire postquam manus ad aratrum Euangelicorum consiliorum missa sit, & nos intricare sæculi negociis, quæ ante reliquimus. Hanc Christi sententiã metue, qui dicit *non aptus esse regno Dei.* Alterum exemplum est de alio iuvene, qui etiam Christum sequi volebat, & veniam petebat sepeliendi patrem. Quæ res honesta & quæ breuissimo tempore confici potest: & veniam non dedit, sed respondit:

dit: Sine ut mortui sepeliant mortuos vos. In
 que verba ait Theophylactus. Si autem il-
 li neg. patrem sepelire licuit; va his, qui mo-
 nasticam professi, ad mundana regreduntur
 negocia.

Nec Christo Seruatori nostri satis fuit,
 nos verbis & exemplis alienis docuisse nisi
 & proprio exemplo nobis hanc parentum
 & cognatorum fugam demonstrasset. Vt
 in multis Euangelii locis videre est, quasi
 exteriori rigorem & austeritatem sanctil-
 simæ suæ Matri exhibuerit dum triduo a-
 missus in templo inuentus est, ait: *Quid
 est, quod me quærebatis? Nesciebatis, quia in
 his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse?* Et in
 nuptiis deficiente vino: *Quid mihi & tibi
 est, mulier? ut nos doceret* (ait S. Bernardus)
 modum cum parentibus agendi, vt dum
 nos à professionis nostræ sine & propo-
 sito adducere nituntur, vt eis resistamus, &
 dicamus: *In his, quæ Patris mei oportet me
 esse: Fas est, Dei & salutis nostræ negocium
 nos promouere.* Et alii, qui illi dicebat:
 Magister dic fratri meo, vt mecum hære-
 ditatem diuidat; respondit austere: *Homo,
 quis me constituit iudicem aut diuisorem su-
 per vos? non missus sum vt has inter vos li-
 tes componam.* Vt docent, fugienda no-
 bis huiusmodi esse negocia, non enim
 professioni nostræ congruunt.

CAPVT VII.

*Quaratione tentatio hæc titulo non
 solum pietatis, sed & obligationis
 velari solet, & de remedio
 contra eandem.*

QUANDOQVIDEM tentatio hæc non
 solum colore & titulo pietatis, sed &
 obligationis se munire & promouere so-
 let, id quod tentationes periculosas ma-
 xime reddere solet; B. P. Noster, vt damno
 huic occurreret, & idem præueniret quod
 inde in Societatem irrepere posset; iubet
 in Constitutionibus, vt omnes, qui illam
 ingrediuntur, interrogentur, dum de eo
 dubitatur, non teneantur & obligati sint
 parentibus vel cognatis succurrere, & nõ

se regi patientur eo modo quo Societas
 vel Superior ordinabitur; non permitten-
 tes se proprio iudicio regi. Nam in cogna-
 torum negotio, vt & in proprio affectus
 excæcat, & erroris causa esse solet, ideoq;
 ipsi iusti iudices in hac causa esse non pos-
 sunt. Vt ergo omnes quiescerent, & nul-
 lum scrupulum haberent, hoc remedium
 B. P. N. inuenit. Idcirco quilibet eo sibi sa-
 tisfactum esse crederet, quod Societas hoc
 in negotio statuerit, quandoquidem tan-
 tam in illa doctrinam & Dei timorem in-
 uenire licet, vt negocium iuxta scientiã &
 conscientiam exacte perpedit. Et magnæ
 Deo sunt agenda gratiæ, quo hac in parte
 posset esse securus, & tanto feruentius suo
 profectui & perfectioni studere.

Eandem ob causam iubet idem B. P. N.
 vt dum bonorū distributio in cognatos
 facienda est, quod pauperes sint; id duorū
 vel trium doctorum & priorū iudicio per-
 mittatur, quod quisque elegerit Superio-
 ris consensu, quibus incumbet iudicare,
 nõ vere pauperes sint, & si vere indigeat,
 ne caro & sanguis illos in errorē inducat;
 Sic, vt hac opera nõ sit opus dū quis bona
 sua alienis pauperib. dat. dū vero pauperi-
 bus cognatis, id requiritur, ob periculū, qd
 ex amore & affectu carnis incidere posset.
 Idque notat S. Gregorius in illo exemplo
 in quo Christus iuueni prohibebat, ne sepe-
 laret patrem. Aduerte, quod non prohi-
 buisset alienum sepelire, sed potius sua-
 sisset, & opus misericordiæ fuisset, sed pa-
 trem prohibet sepelire, vt sciamus, quod
 cum alienis licet, sæpe non expedire cog-
 natis fieri, ob periculum, cum proprium
 tu ob scandalum eorum, qui vident reli-
 giosum implicitum & inuolutum carnis
 & sanguinis negociis. Certum est alio
 modo aliorum, alio consanguineorum
 rebus occupari: Ille enim non turbat nec
 inquietum reddunt religiosum, sed in his
 experitur se turbari, & animi pacem sub-
 trahi, & magno sibi impedimēto in exer-
 citiis spiritualib. esse. Idcirco dū aliquā-
 do necessitas exigat, vt quis cognatis ad-
 sit, expedierit aliū Patrib. onº in se recipere;
 estque in Societate statutum, vt sic fiat,

*In bonorum
 distributio
 facienda cog-
 natis pau-
 peribus, sit
 duorum vel
 trium iudi-
 cio.*

*Greg. 17.
 mor. c. 14.
 Luc. 9. 60.*

*Basili. in qua.
fusius disput.
32.*

*Interdum
Deum vult
cognatos esse
pauperes.*

conuenitque cum S. Basili doctrina Pre-
terea dū quis per se humilibus se negociis
miscet, signū est, illi aliquid affectus mū-
dani & carnis remanuisse, velle cognatos
pauperes non esse, nec inedia pati, &
Deus forsitan vult illos pauperes esse & cū
paupertate conflictari, quod hoc illis ma-
gis ad salutem animæ & illi ad humiliati-
onem conducat. Solet & alia hic aliquan-
do miscere vanitas & stultitia, quod ali-
qui Religiosi volunt & moliantur, vt eorū
parentes & cognati pluris sint & amplius
habeant, quam fuissent vel habuissent, si
ipsi religiosi non essent. Quo clare demō-
strant, se vere huiusmodi nō esse, sed cor-
pore solum. cum enim humiliores esse de-
berent, maiorem præsumptionem & va-
nitatem assumunt.

Deniq; si quis eum finem, ob quem ad
religionem venit assequi desiderat; neces-
se, vt cognatorū negocia deponat, & illis
se non inuoluat: *Qui dixerit patri suo &
matri suæ nescio vos, & fratribus suis ignoro
vos, & nescierit filios suos, hi custodierunt e-
loquentium tuum, & pactum tuum seruauerūt.*

Deut. 33. 9.

Bernard.

Heb. 7. 3.

*Religiosus in-
star Melchi-
sedecū esse
portet.*

Dicit S. Bernardus, & est communis San-
ctorum opinio, Religiosum vt alterū Mel-
chisedech esse debere, de quo ait S. Apo-
stolus Paulus illi nec patrem, nec matrem
fuisse nec cognationē non quod hæc non
habuerit cū enim verus homo fuerit, hæc
illi deesse non poterant. sed dicitur hæc il-
li non fuisse, quod sacra Scriptura de illo
vt Sacerdote loquens horum mentionem
non facit, nec principii, nec finis dierum
eius. Vt indicet Sacerdotes, maxime vero
religiosos perinde ab his seiunctos esse de-
bere, ac si hæc non haberent & rebus spi-
ritualibus & diuinis tam addictos, quasi
ex coelo descendissent. Sicut in anima sint
alteri Melchisedeches, nec quidquam in
mundo habeant, quod his connexum sit,
quodq; illos impediatur & retardet ad Deū
cum festinatione adcurrere. Cōcludamus
ergo his verbis S. Bernardi: *Sede itaq; soli-
tarius sicut turtur: nihil tibi & turbi, nihil
cum multitudine caterorum, etiamq; ipsum
obliscere populum tuum, & domum patris*

*Eern. ser. 40.
in Cantica.
Psal. 44. 11.*

*tui, & concupiscet Rex decorem tuum. Et S.
Hieronymus in hac Propheta verba dicit:
Grande premium est parentis obliuisci,
quia concupiscet Rex decorem tuum.*

In Fratrum Minorum chronicis, legitur
quidam à matre eleemosynis & summa
cum paupertate sustentatus & nutritus,
donec magister in Theologia creatus in
eum ordinem coopretetur. Audiens mater
filium monachum factum, ad monasteri-
um venit, & multis cum lachrymis & im-
portunitate filium repetebat, vbeta ostē-
dendo, & quanto labore illum aluerat de-
monstrando, eique paupertatem & extre-
mam inopiam, quam patiebatur, ob oc-
ulos ponendo. Hic lachrymis Magister ille
motus à proposito desistere statuit & le-
quenti die monasterium exire. Dumque
super hac re magnum in animo certamen
aduerteret, orationis se dedit. vt consu-
uerat & ante Crucifixi imaginem prostra-
tus, anxio corde dicebat: Domine non te
volo relinquere, & quæso, ne tale quid
permittas, solum matri, quæ in magnis est
angustiis, succurrere solum volo. Cumq;
hæc diceret, & oculos ad imaginem re-
teret; videbat ex Domini latere verū ma-
nare sanguinem, & statim vocem sibi di-
centem audit: Pluris mihi constitisti, quā
matri, quādoquidem te creauit, & hoc lan-
guine redemi nec me matris amore dese-
rere debebas. Quo monito Magister ob-
stupefactus, & naturalem matris amorem
Christi amori postponens, qui maternus
amor suadebat eius necessitati adesse &
Christum deserere, isq; in ordine perseue-
rauit, ibidem ad mortem vsque summa
cum laude vixit.

Quamuis hoc in tractatu solum Reli-
giosis videamur locuti esse; ramen & se-
culares non exiguum hinc fructum colli-
gerent; si inde discerent, vt desideramus,
Religiosis non molesti esse, nec suis ne-
gociis implicare, nec se religionis regimi-
ni immiscerent, petentes vt cognatus vel
amicus huc vel illuc, vel alium
quemuis in locum mit-
tatur.

TRACTA.